

MEMÒRIA I AVALUACIÓ DEL PROJECTE – VOLTOLOT

INTRODUCCIÓ

VoltOlot és una nova activitat educativa a nivell de ciutat que fomenta l'ús de la bicicleta a través d'una filosofia de compartir recursos entre els alumnes. Emmarcada dins el projecte més ampli de "Ciutat Educadora", la proposta té un doble objectiu: per una banda, fer una activitat físico-educativa amb els alumnes de les Escoles Verdes de la Ciutat per promocionar l'ús de la bicicleta als centres educatius, i per altra banda, aprofitar l'ocasió per tal de publicitar i animar la ciutadania en general a utilitzar aquest mitjà de transport en els trasllats curts per la ciutat.

El Voltolot és una activitat inclusiva que permet que infants i joves comparteixin les bicicletes i els cascs, i que compta amb bicicletes tàndem per permetre viure l'experiència a aquells qui estant aprenent a pedalar. La primera edició del Voltolot es va celebrar entre els dies 3 (anul·lada per pluja), 5 i 18 de novembre de 2015, i hi van participar uns 150 alumnes de diferents centres educatius de la ciutat.

L'experiència està pensada per realitzar-la amb tots els centres educatius però com a prova pílot s'ha aprofitat el programa d'Escoles Verdes, S'està estudiant d'incloure més escoles i augmentar els recorreguts.

Aquesta activitat, a més a més, és un bon treball en Xarxa d'un grup nombrós d'agents educatius.

OBJECTIUS

Generals:

- Fomentar la mobilitat sostenible en bicicleta i a peu per anar a l'escola i en els desplaçaments curts.
- Educar i fer pedagogia sobre el medi ambient, la sostenibilitat i la mobilitat segura
- Fomentar l'interès i el respecte per l'entorn a través d'activitats compartides amb esperit cooperatiu i solidari a nivell de ciutat
- Fomentar l'activitat física com a forma de vida saludable

Específics:

- Aconseguir la implicació del màxim de Centres Educatius i alumnes en la causa de la mobilitat sostenible i segura.
- Treballar en xarxa aconseguint la col·laboració de diferents estaments i àrees de la ciutat i de l'Ajuntament
- Convertir un acte educatiu en un acte de ciutat amb vida pròpia
- Oferir als alumnes de CFGM una bona pràctica
- Intercanviar material entre alumnes de diferents escoles.
- Impulsar una actitud favorable de la bicicleta en hores lectives.

CONTEXT I MOTIVACIONS.

La ciutat d'Olot no destaca per l'ús de la bicicleta ni pels desplaçaments a peu. La població utilitza molt el vehicle, fins i tot per a desplaçaments molt curts. Per tal de començar a revertir aquesta situació, des de l'Institut Municipal d'Educació (IME) es van buscar les oportunitats que el municipi oferia en aquest àmbit.

Així, es va veure com el Projecte Educatiu de Ciutat (PEC) té com a un dels tres eixos de treball la complicitat i implicació en l'educació (transversalitat), i també com a un dels seus objectius les accions per millorar la sostenibilitat del territori.

A més a més, un dels objectius del [Pacte per la Mobilitat de la Ciutat d'Olot](#) és impulsar els desplaçaments a peu i amb bicicleta, dotar la vialitat urbana d'un tractament favorable per a vianants i ciclistes, i impulsar canvis d'hàbits en relació amb l'ús de la bicicleta i els desplaçaments a peu.

Per últim, els centres de la ciutat que són Escoles Verdes també tenen com a objectiu fer una actuació a nivell de ciutat al llarg de l'any dins els seus projectes verds.

Així doncs, aquests precedents convidaven a buscar una activitat original que permetés treballar tots aquests aspectes i fer visible la necessitat d'un canvi d'actitud per part de tots.

Es tractava de realitzar una activitat de ciutat conjuntament amb el màxim de centres educatius implicats, ja que el fet de realitzar activitats conjuntes millora el clima educatiu de la ciutat, cohesiona infants i mestres, i ajuda a eliminar competències innecessàries entre els centres.

EQUIP GESTOR.

- Coordinadora del Projecte d'Escoles Verdes a la Garrotxa.
- Policia Municipal d'Olot
- Àrea d'Esports i Lleure de l'Ajuntament d'Olot.
- CFGM d'activitats físicoesportives de l'Escola Pia d'Olot.
- Institut Municipal d'Educació i Joventut d'Olot.

Serveis contractats.

- Fun Track. (Lloguer de bicicletes i cascs)
- Consorti de transport sanitari (servei d'atenció sanitària)

PROPOSTA

Al projecte hi ha participat els centres educatius que tenen el Projecte d'Escoles Verdes.

Secundària: INS BOSCH DE LA COMA, INS ESCOLA PIA i INS GARROTXA.
(alumnes del parlament verd)

Primària: ESC. VOLCÀ BISARROQUES i ESC. PIA d'OLOTT (alumnes de 6è de primària)

En total prop de 200 alumnes més els respectius tutors i acompanyants.

Participar al Voltolot implica: realitzar una sessió d'Educació per al a Mobilitat i una matinal bicicleta/peu.

Taller “normes de circulació i bicicleta”

Tipus de sessió: Xerrada i joc grupal, conduïda per un Agent de la Policia Municipal.

Durada: 1 hora per sessió

Lloc: En el mateix centre.

- a l'aula sense taules i les cadires amb cercle
- al pati o gimnàs.

Joc de les cadires.

L'objectiu d'aquesta activitat és fer entendre als alumnes del per què dels senyals de trànsit i de la necessitat de respectar-los. Consisteix en un joc on es posen les cadires en cercle a l'aula i es donen situacions que després es comenten, sempre relacionant-ho amb el trànsit.

No estic sol.

Amb un divertit joc “JOC DE LES BOLES” es treballa la percepció del risc de la mobilitat en bicicleta, els alumnes se n'adonen de les dificultats que sovint es poden trobar al carrer.

Matinal Voltolot

Les matinals:

Una per a secundària el dia 5 de novembre de 2015

Una per a primària el dia 3 de novembre (anul·lada per la pluja) que en realitat es va celebrar el dia 18 de novembre de 2015

Les bicicletes eren totes de lloguer així com els cascs

El monitoratge va anar a càrrec dels alumnes de CFGM de l'Escola Pia.

Abans de començar l'activitat es va fer un breu recordatori de les normes de circulació. (Monitors de CFGM).

Després amb l'ajuda dels monitos del CFGM es fan petits grups (màxim 6) es donarà una bicicleta a cada alumne i s'explica com es col·loca els seient correctament, el casc i el funcionament bàsic de les marxos així com els signes de comunicació que es faran servir durant el trajecte (fila de dos, fila de tres, fila d'un, parar, arrencar, ...)

Comença amb una escola, que farà un circuit per el barri, amb una bona comitiva formada per el grup de ciclistes, un cotxe amb la pancarta amb el lema de l'activitat "SI jo puc, tu també. Agafa la bici", dos cotxes amb remolc amb bicicletes de recanvi i una ambulància.

Un cop fet el recorregut pel barri ens apropem al següent centre educatiu per fer el canvi. Allà el alumnes s'intercanviaran les bicicletes, casc...

La primera escola es reuneix en petits grups per fer una valoració de l'activitat guiada pels monitors del CFGM i torna caminant a l'escola. L'altra escola, receptora de les bicicletes comença l'activitat seguins les mateixes passes que l'anterior. I així succesivament fins a la darrera.

GESTIÓ.

Recursos Econòmics.

-Cost total de tot el projecte: 1.989,33€

En concepte de lloguer de cascs i bicicletes i ambulància.

L'Institut Municipal d'Educació i Joventut conjuntament amb l'àrea d'Esport i Lleure de l'Ajuntament d'Olot han finançat en la seva totalitat de despeses de l'activitat que bàsicament ha estat el lloguer de bicicletes i cascs, la pancarta de promoció i la contractació de l'ambulància.

Recursos Humans.

No hi ha hagut contractacions específiques que hagin significat cap cost afegit. Hi han participat 5 agents de la policia Municipal, 1 tècnic d'esports, 1 tècnic de l'IME, 2 professors del CFGM, 18 alumnes del CFGM, 2 personal sanitari, 2 tècnics bicicletes. A més a més, es va comptar amb la participació dels tutors i mestres acompanyants de les escoles participants en cada cas (també en bicicleta).

Altres recursos.

Lloguer de 60 bicletes i 60 cascs i contractació del Servei d'una ambulància.

DIFUSIÓ I RESSÓ DE L'ACTIVITAT.

<http://www.evqirona.cat/index.php/noticiari/ad/voltolot-cap-a-una-mobilitat-mes-sostenible,249>
<http://moutenbici.org/els-alumnes-de-les-escoles-verdes-dolot-en-bicicleta/>
<http://piaverds.blogspot.com.es/2015/11/voltolot.html>
<http://www.eldigitaldegirona.com/la-nova-activitat-educativa-voltolot-recorrera-els-carrers-de-la-ciutat-al-novembre/>
<http://www.oficinajove.cat/ca/noticies/voltolot-ocupa-els-carrers-de-la-ciutat>
<http://olottv.xiptv.cat/les-noticies/capitol/el-voltolot-fomenta-lus-de-la-bici-i-de-la-filosofia-de-compartir-recursos-a-tot-olot>
<https://www.youtube.com/watch?v=TLDQF2ZedTw>
<https://www.facebook.com/oloteducadora/photos/a.128873823974572.1073741828.128870513974903/433885183473433/?type=3&theater>
<https://www.facebook.com/oloteducadora/photos/a.128873823974572.1073741828.128870513974903/429613413900610/?type=3&theater>
<https://www.google.es/search?q=VOLTOLOT&biw=1280&bih=899&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwii7J7D3s7JAhWHORQKHfMFBZ8QsAQIJA&dpr=1>

AVALUACIÓ DEL PROJECTE.

Hi ha hagut diferents nivells d'avaluació.

- 1.- Al final de cada trajecte. Els monitors del CFGM amb els participants, per grups, recollien una primera valoració.
- 2.- Al final de cadascuna de les dues jornades. Els alumnes del CFGM de Conducció d'activitats Físico Esportives feien la seva revisió i avaluació.
- 3.- Al final del projecte el Coordinador d'Escoles Verdes amb els responsables dels Centres Educatius Participants.
- 4.- Reunió de l'equip gestor.

AVALUACIÓ 1.

- Els joves participants valoren en general l'activitat com a molt interessant i divertida.
- L'observació més repetida en tots els grups és que els trajectes i la durada de l'activitat són excessivament curts.
- Valoren l'organització i el material.

AVALUACIÓ 2.

- Valoren molt positivament l'experiència.
- Els joves monitors consideren en la primera jornada que hi ha molta presència de la Policia Municipal i que la seva figura i tota la preparació que havien fet quedava minimitzada. Aquest fet es corregeix en la segona jornada.
- No tenen espai ni temps per esmorzar, ja que ells fan el guiatge seguit.
- Després de la primera jornada decideixen organitzar els participants per grups i plantejar-ho diferent. L'objectiu és millorar la manera de fer arribar les explicacions als participants.
- Destaquen que els recorreguts són curts.

AVALUACIÓ 3

- Destaquen el projecte com a una molt bona idea i molt ben organitzada.
- Valoren molt positivament la idea de compartir material i destaquen el bon estat del mateix.
- Troben els recorreguts molt curts.
- Destaquen l'activitat-joc de la sessió prèvia amb la Policia Municipal com a molt interessant i pedagògicament molt correcte.
- Comenten que caldria explicar més bé els objectius de l'activitat sinó sembla només una activitat d'educació vial.
- Apunten la possibilitat de fer un acte conjunt al final, més reivindicatiu de l'ús de la bicicleta a la ciutat i fins i tot plantejar-se fer un manifest conjunt i fer-lo públic en aquest acte.
- La possibilitat de disposar d'un tàndem per als nens i nens que no saben anar en bicicleta ho troben sensacional.
- Valoren positivament la participació dels alumnes de CFGM, tot i que es comenta que alguns van tenir poca habilitat comunicativa amb els participants.
- Es planteja la possibilitat de fer el Voltolot a la primavera.
- Consideren que seria bo que durant el recorregut es respectessin els senyals, ja que com si es tractés d'una volta ciclista la Policia Municipal tallaven el trànsit per deixar passar la comitiva.

AVALUACIÓ 4

- Lamentablement no disposem d'ítems per saber quina incidència i impacte real ha tingut l'activitat en la major utilització de la bicicleta. Es valora que a més a més l'arribada de l'hivern meteorològic dificulta poder observar una major utilització.
- Es valora positivament que tothom trobi el recorregut curt, és un bon senyal que l'activitat va anar bé. Tot i això es planteja que en pròximes edicions es revisaran i s'ampliaran més.
- Els equips directius dels centres educatius participants han fet arribar la felicitació a l'equip gestor. Pel que sembla no les tenien totes ja que veien algun punt de perillositat però que han quedat convençuts per la bona organització del projecte i pels objectius que busca.

-A nivell de Coordinació d'Escoles Verdes han destacat l'encert de la iniciativa i han comentat que s'ha posat en valor a més a més el treball en Xarxa que ha suposat.

-Pel que fa referència a respectar els senyals durant el recorregut es comenta que es fa difícil fer aquest plantejament tal i com està dissenyada l'activitat. Es considera que la seguretat està més garantida amb l'organització actual. En tot cas s'acorda que cal explicar més bé els objectius de l'activitat i remarcar molt més als participants que es tracta d'una ocasió especial, com una cursa ciclista, i que han de tenir-ho en compte per si utilitzen la bicicleta amb normalitat. Aquesta explicació també posaria en valor el fet de compartir els materials, i altres aspectes que no va quedar prou marcats. Es proposa que aquesta xerrada es faci anterior a l'explicació tècnica per part dels monitors abans de començar l'activitat i que la Policia Municipal també ho recordi a la sessió prèvia.

-Els professors del CFGM destaquen el gran valor pedagògic i l'aprofitament que n'han fet els seus alumnes. Han notat un canvi general d'actitud davant dels aprenentatges.

-En referència a la poca habilitat comunicativa d'alguns alumnes del CFGM que feien de monitors es valora que és un preu que hem de pagar per tal que puguin aprendre i sigui realment per a ells també un veritable recurs pedagògic.

-La Policia destaca que tots els agents participants en l'experiència consideren que ha estat molt positiva i destaquen el valor de poder participar en un acte d'aquestes característiques.

-Es valora molt positivament el treball en Xarxa de tots els participants i els resultats obtinguts.

-Es valora molt positivament l'activitat prèvia que realitza la Policia Municipal.

-Es descarta poder fer l'activitat a la primavera per tema d'agenda i acumulació d'activitats a nivell de ciutat. Es proposa fer-ho a finals d'octubre. Setmana del 25 al 28. Es descarta el dilluns pel trànsit que suposa el mercat setmanal a la ciutat. S'apunta que cal tenir en compte i programar dates alternatives per tenir en compte en cas de mal temps.

-Es valora molt positivament l'experiència i es marca com a objectiu l'ampliació de l'activitat per al curs 2015-16 per a la resta d'escoles de primària de la ciutat.